

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep

0032 OSLO

Høring av forslag til langsiktig strategi for Altinn

Utdanningsdirektoratet støtter i hovedsak strategien slik den foreligger i rapporten. Vi mener det er positivt at det bygges videre på den samspillmodellen som er beskrevet i forslaget og anser at de strategiske satsningsområdene støtter opp om den modellen. Vi tror imidlertid at denne modellen vil kunne stå seg enda sterkere ved i større grad å tydeliggjøre Altinns mandat og roller, både i kraft av seg selv, men også i konteksten med SKATE, KMD, NFD og Difi. I vårt svar, ønsker vi også å peke på viktigheten av bruk av kjente bransjestandarder, åpne data og API'er.

Så langt vi kan se i dag, har ikke innholdet i strategien noen direkte innvirkning på Utdanningsdirektoratet ut over den rollen vi har som sluttbruker. Vi har utviklet og drifter flere digitale løsninger som sammen med andre komponenter i utdanningssektoren (grunnopplæringen) kan karakteriseres som fellesløsninger innenfor egen sektor. Herunder er det et antall fagsystemer som samler inn og behandler data fra og om egen sektor, og i de senere årene har vi harmonisert og effektivisert disse for å minimere belastningen på aktørene i sektoren. Situasjonen nå er at vi opplever oss som stort sett "selvforsynt". I tillegg kommer noen grenseflater utenfor sektoren, for eksempel mot Statistisk sentralbyrå og i noen grad mot Brønnøysundregistrene, men vi ser p.t. ikke noen opplagt nytteverdi ved å eventuelt benytte Altinn i denne samhandlingen.

Innenfor egen sektor har vi de største grenseflatene mot skoleeiere som for det meste er består av kommuner og fylkeskommuner. Vi antar at disse, i større grad enn Utdanningsdirektoratet selv, vil merke virkningene av Altinns strategi, med mindre ny funksjonalitet og nye relevante felleskomponenter gjør det aktuelt for oss å ta i bruk Altinn som innrapporteringskanal fremtiden.

Vi har valgt å besvare de spørsmålene vi mener er mest relevant for oss å svare på.

1. Vi mener at Altinn best kan samvirke med andre nasjonale felleskomponenter ved å tilby harmonisering og løsninger på et overordnet nivå. Disse bør kunne samspille med systemer som dekker sektorspesifikke behov. Utdanningssektoren har sine egne harmoniserings- og standardiseringsbehov og krav som større fellesløsninger ikke nødvendigvis kan besvare. Store løsninger som skal svare på mange behov i flere sektorer og samspill med mange sektorspesifikke systemer kan fort bli sårbare og svært krevende å vedlikehold og samspill kan bli vanskelig. Vi advarer derfor mot en for stram og rigid ensretting, noe som etter vår mening øker sårbarheten.
2. Vår mening er at Altinn bør ha ambisjoner om å utvikle løsninger som

Postadresse:

Postboks 9359 Grønland, 0135 OSLO

Besøksadresser:Schweigaards gate 15 B, Oslo
Britveien 4, Molde
Parkgata 36, Hamar**Telefon:**

+47 23 30 12 00

Telefaks:

+47 23 30 12 99

E-post:

post@utdanningsdirektoratet.no

Internett:

www.utdanningsdirektoratet.no

Org.nr.:

NO 970 018 131

Bankgiro:

7694 05 10879

IBAN:

NO8876940510879

BIC/SWIFT

DNBANOKK

- a. dekker overordnede behov på tvers av fag og sektorer, og det med størst mulig bruk av kjente bransjestandarder
 - b. samvirker med fag- og sektorspesifikke løsninger
3. I utgangspunktet er Utdanningsdirektoratet positive til en tilgjengeliggjøring for kommunene, men vi synes det er mest hensiktsmessig om dette avklares gjennom videre samarbeid med KS
4. Tydelig rolleavklaring. Se for øvrig merknader i punkt 7.
5. Ved prioritering av funksjonalitet, tjenester og tjenesteeiere mener vi at det er sentralt å vurdere kostnader opp mot samfunnsnytte. Kostnader for hvem (hvem skal betale) og nytte for hvem og hvor mange (blant annet spart arbeidstid ved effektivisering). For eksempel kan det være aktuelt å måle effekten hos summen av sluttbrukere opp mot kostnaden det offentlige får ved å utvikle løsningen. Når det gjelder innlemmelse av nye tjenesteeiere, kan det også være hensiktsmessig å prioritere de som relativt sett ligger etter i digitaliseringsarbeidet og som på denne måten kan ha nytte av drahjelp. Dette vil i sin tur kunne gi samfunnsnytte.
6. For å stimulere til utvikling og innovasjon, mener vi det er hensiktsmessig må utvikle "transparente" løsninger som tar utgangspunkt i kjente bransjestandarder og som er bygd på prinsipper som åpne data og åpne API'er, f.eks. et slags offentlig GitHub. Her kan det være snakk om alt fra å tilgjengeliggjøre data til å tilby infrastruktur og modeller som andre aktører kan bygge videre på eller bruke inn i allerede eksisterende løsninger.
7. Altinn bør etterstrebe balansen mellom å være forutsigbar på den ene siden, og foranderlig (i takt med utviklingen i IT-bransjen og samfunnet for øvrig) på den andre. Dette må også balanseres mot de gjeldende konkurranseregler, særlig med tanke på de ulike rollene Altinn kan ha i denne sammenhengen. Når er Altinn en konkurrent på linje med de private aktørene, og når er Altinn en kilde for dem (og dermed ikke konkurrent)? Dermed er det viktig med tydelige mandat for de ulike rollene og scenariene som Altinn kan opptrå i (klart definerte roller, med dertil hørende mandat).
8. Vi anser det som en fordel at Altinn opprettholdes som en tydelig merkevare, og ikke utydeliggjøres som kun en 'skjult', underliggende komponent i andre virksomheters tjenester. Man kan problematisere hvorvidt 'Altinn' fortsatt er en dekkende betegnelse, men ulempene ved å endre merkenavn vil nok p.t. synes større enn fordelene. Imidlertid kan det å endre merkenavn være et hensiktsmessig virkemiddel dersom Brønnøysundregistrene selv ville bruke dette som en del av å kommunisere en vesentlig strategisk endring/utvidelse av Altinn sine tjenester og virkeområder.

I forlengelse av punkt 7, mener vi i tillegg at det bør være et tydeligere mandat fra, og grenseoppgang, mellom aktørene Altinn, KMD, NFD og Difi. For aktører som i likhet med Utdanningsdirektoratet ikke er med i SKATE kan det være en utfordrende å skulle ha en proaktiv holdning til føringer som gis. For offentlige virksomheter i den ytre sfæren av Altinn vil tilfanget av aktuelle felleskomponenter som tilbys ikke alltid bli oppfattet som noe som angår vår virksomhet.

Med dette ønsker vi Altinn lykke til i arbeidet med en langsiktig strategi.

Vennlig hilsen

Morten Haug Frøyen
avdelingsdirektør

Øivind Bøås
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent